

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

Микола АФАНАСЬЄВ

МЕНЕДЖМЕНТ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

05 Соціальні та поведінкові науки
051 «Економіка»
перший (бакалаврський)
Економічна теорія та економічна політика
Економічна кібернетика
Економіка підприємства
Управління персоналом та економіка праці
Бізнес-статистика і аналітика

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 2 від 27.08.2020 р.

Розробник:
Ушкальов В. В., к.е.н., доц. кафедри економіки підприємства та менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

В сучасних умовах, що характеризуються зростанням конкуренції, значною мінливістю зовнішнього середовища, швидкими темпами розвитку технологій та інформаційного середовища, управління організацією як соціо-технічною системою потребує від фахівця глибоких знань та розуміння теорії менеджменту, що стає запорукою ефективного використання провідного ресурсу організації – людського ресурсу. Формування комплексного уявлення про організаційні процеси та опанування методами цілеспрямованого впливу на них, є одним з головних чинників успіху на шляху до підвищення ефективності організаційної діяльності та організації в цілому.

Розкриття потенціалу людини, підвищення її якості життя та, зокрема, трудового життя, складно уявити без системних знань, що надає менеджмент. Його предметна сфера є площиною перетину найрізноманітніших наук про людину. Міждисциплінарний характер цієї дисципліни дозволяє підняти на значно вищий рівень використання наукових знань, спрямувати їх на підвищення ефективності у взаємодії людей всередині організації, а також зробити організацію більш адаптивною до дії зовнішнього середовища.

Базуючись на процесах прийняття рішень та комунікаційних процесах, менеджмент передбачає досконале володіння фахівцем як теорією прийняття організаційних рішень, так і знання особливостей людського мислення, сприйняття, соціальних феноменів та закономірностей, що притаманні спільній діяльності та економічним відносинам. Результатом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» повинно стати формування ефективної аналітично-прогностичної та інтеракційної моделі управлінської діяльності фахівця, менеджера, їх професійних компетентностей, які дозволять вирішувати широке коло питань з управління організацією.

Навчальна дисципліна «Менеджмент» є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 «Економіка», освітніх програм «Економічна теорія та економічна політика», «Економічна кібернетика», «Економіка підприємства», «Управління персоналом та економіка праці», «Бізнес-статистика і аналітика» для всіх форм навчання.

Актуальність та роль дисципліни в системі професійної підготовки майбутніх фахівців обумовлюється необхідністю формування у них уявлень про закономірності функціонування організації, організаційні процеси, особливості та різноманітність проявів людського чинника, можливості системного впливу на організаційну поведінку та ефективність діяльності організації в цілому. Також актуальним є розвиток здатності до спільної діяльності в складі колективу, ефективної професійної комунікації, оволодіння навичками самоорганізації та самоменеджменту. Все це вимагає оволодіння сучасним управлінським інструментарієм та методологією оцінювання, прогнозування та змінення підприємства як соціотехнічної системи.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів знань теорії та практики управління організацією як соціотехнічною системою, розуміння сутності та особливостей менеджменту на підприємстві, формування на цій основі професійних компетентностей з прийняття управлінських рішень, що необхідні для забезпечення ефективної діяльності організації й удосконалення організаційних процесів.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

вивчення теоретичних положень менеджменту;

оволодіння методами та принципами управління;

формування вмінь та навичок здійснення управлінських функцій;

розвиток професійно важливих якостей, необхідних для забезпечення процесів управління;

виховання особистісної культури менеджменту.

Об'єктом навчальної дисципліни є управління організацією як соціотехнічною системою.

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та організаційно-економічні аспекти управління організацією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність, категорії та концепції менеджменту;

законо, закономірності та принципи менеджменту;

історичні етапи та сучасні тенденції розвитку науки управління;

функції та процеси менеджменту;

теоретичні основи прийняття рішень;

морально-етичні основи здійснення управління;

методи планування діяльності організації;

методи формування організаційних структур;

методи та принципи делегування повноважень;

методи ідентифікації мотиваційних чинників та інструменти їх використання для досягнення цілей організації;

особливості організації та здійснення управлінського контролю;

інструменти та моделі лідерства;

соціально-психологічні аспекти діяльності організації;

підходи до оцінки ефективності управління організацією;

підходи та методи здійснення самоменеджменту.

вміти:

здійснювати постановку цілей в організації;

ідентифікувати типові управлінські проблеми та обирати релевантні засоби для їх вирішення;

здійснювати оцінку стану зовнішнього та внутрішнього середовища;

забезпечувати достатній рівень якості управлінських рішень;

використовувати моделі та методи стратегічного планування;

визначати оптимальну організаційну структуру відповідно до специфіки організації та особливостей зовнішнього середовища;

оцінювати мотивацію та застосовувати мотиваційні інструменти;

застосовувати інструменти та моделі лідерства;

здійснювати оцінку ефективності управління організацією.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Філософія	Стратегія підприємства
Соціальна та економічна історія України	Маркетинг
Політична економія	Економічний аналіз
Мікроекономіка	Економіка і організація інноваційної діяльності
Макроекономіка	Організація та планування на підприємстві

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здійснювати оцінку стану організації, визначати її проблеми та проводити аналіз управлінських процесів в організації	Розуміти цілі, сутність та концептуальні засади управління організацією Визначати особливості та тенденції розвитку управління організаціями Здійснювати відбір релевантної інформації для визначення організаційних проблем Володіти методами прийняття й обґрунтування управлінських рішень Обирати методи та засоби управлінської комунікації, що забезпечують її результативність Визначати соціально-психологічні та етичні фактори, що обумовлюють результативність організаційної поведінки
Обирати методи та засоби реалізації управлінських функцій, адекватні завданням поточної ситуації на рівні організації	Формувати філософію та стратегію управління організацією Здійснювати постановку управлінських цілей, а також оперативне та тактичне планування діяльності в організації Здійснювати формування організаційних структур та розподіл повноважень Забезпечувати належний рівень мотивації праці в організації Забезпечувати доцільний та ефективний контроль в організації Володіти методами лідерського впливу на групові процеси Оцінювати ефективність управління організацією та обирати заходи щодо її підвищення

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Управлінські процеси в організації

Тема 1. Поняття та сутність менеджменту

1.1. Поняття та сутність менеджменту. Роль та значення менеджменту в діяльності організацій. Поняття управління. Предмет, об'єкт та суб'єкти менеджменту. Менеджмент як наука та практика підвищення ефективності діяльності організацій.

1.2. Функції та процеси менеджменту. Функції менеджера в організації. Класифікація функцій управління. Основні та специфічні функції. Рівні управління в організації. Рівні менеджменту. Специфіка управління на різних рівнях управління. Основні процеси менеджменту. Сфери та рівні менеджменту в організації.

1.3. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Міждисциплінарний характер закономірностей менеджменту. Джерела знань про закономірності управління. Принципи менеджменту як базис удосконалення управління організацією.

Тема 2. Розвиток науки управління

2.1. Історичні передумови появи менеджменту. Розвиток управлінської думки у давні часи. Джерела знань про управління. Фрагментарність управлінських знань.

2.2. Еволюція управлінської думки. Періодизація розвитку наукового менеджменту. Ранні наукові школи в управлінні. Школа наукового управління. Ф. У. Тейлор як засновник наукової організації праці. Внесок Г. Емерсона, Г. Ганта, Ф. та Л. Гілбертів у теорію менеджменту. Школа адміністративного управління. Принципи управління А. Файоля. Ідеї Л. Урвіка та Д. Муні. Школа людських стосунків та поведінкових наук. Внесок Е. Мейо, М. П. Фоллет, А. Маслоу в теорію управління організацією. Кількісна школа. Ідеї математичного опису та моделювання управлінських процесів (Р. Акофф та Е. С. Бір).

2.3. *Сучасні підходи у менеджменті.* Системний підхід та його аспекти. Ситуаційний підхід та його аспекти. Процесний підхід. Структура бізнес-процесів. Сучасна парадигма менеджменту. Сучасні тенденції у розвитку теорії менеджменту.

Тема 3. Організація як об'єкт управління

3.1. *Організація як соціотехнічна система.* Ознаки організації. Функції організації. Структура організації та її елементи. Функціональні зв'язки в організаційних структурах. Характеристики організаційних структур.

3.2. *Функціонування організації.* Види організаційної діяльності: основні та допоміжні. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Організаційні процеси. Моделі організації. Методи оцінки організаційних структур.

3.3. *Об'єкти управління в організації.* Управління основними та допоміжними видами діяльності в організації. Адміністрування. Управління виробничою діяльністю. Управління НІОКР. Управління персоналом. Управління організаційною поведінкою.

Тема 4. Методи прийняття управлінських рішень

4.1. *Поняття управлінського рішення.* Діяльність менеджера як процес вирішення проблем. Управлінська проблема та управлінське завдання. Оптимальність та прийнятність в управлінських рішеннях. Чинники, що впливають на прийняття управлінських рішень. База для прийняття управлінського рішення. Моделі прийняття рішень.

4.2. *Класифікації методів прийняття рішень.* Евристичні, колективні та кількісні методи прийняття рішень. Вибір методу прийняття рішення. Умови ефективності прийняття управлінського рішення. Критерії вибору методу.

4.3. *Процес прийняття управлінського рішення.* Групові методи прийняття рішень. Метод «мозкового штурму». Експертні методи. Вимоги до формування експертних груп. Метод Дельфі. Метод Кінгісьо. Узгодженість думок експертів. Оцінка компетентності експертів. Методи оцінки узгодженості думок експертів. Методи стимулювання групової творчості. Методи вирішення творчих завдань.

Тема 5. Методи обґрунтування управлінських рішень

5.1. *Необхідність обґрунтування рішень.* Цілі обґрунтування рішень. Поняття ефективності рішення. Якість управлінського рішення. Умови ефективності управлінських рішень. Підходи до підвищення якості управлінських рішень.

5.2. *Методи обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику.* Поняття невизначеності та ризику. Теорія ігор як інструмент прийняття рішень. Методи прийняття рішень в умовах повної невизначеності та в умовах ризику.

5.3. *Системи підтримки управлінських рішень.* Підтримка управлінських рішень застосуванням інформаційних технологій. Програмне забезпечення підтримки управлінських рішень. Управління системами розробки та реалізації управлінських рішень.

Тема 6. Комунікація як процес у менеджменті

6.1. *Поняття та сутність комунікації.* Структура комунікації. Цілі комунікації. Комунікативна, інтерактивна та перцептивна складова комунікативного процесу. Комунікаційні канали. Моделі комунікації.

6.2. *Організаційні комунікації.* Формальні та неформальні комунікації. Комунікаційна мережа. Види комунікаційних мереж. Чинники ефективності комунікаційного процесу. Принципи забезпечення ефективності комунікацій.

6.3. Методи та інструменти комунікацій. Методи отримання інформації. Методи передавання інформації. Комунікаційні бар'єри та методи їх подолання. Зворотний зв'язок як комунікаційний інструмент. Техніка ділового спілкування.

Тема 7. Психологія, етика та культура менеджменту

7.1. Етика менеджменту. Моральні норми як регулятор відносин в організації. Категорії управлінської етики. Етичність управлінських рішень. Етичні концепції: утилітаризм, деонтологія, етика справедливості. Соціальні ролі, рольові очікування та соціальний контроль в організації. Соціальна відповідальність менеджменту.

7.2. Організаційна культура. Поняття та види організаційної культури і культури менеджменту. Цінності як ключовий елемент організаційної культури. Діловий етикет. Функції ділового етикету. Норми, правила та принципи ділової поведінки. Етикетні форми спілкування. Вимоги етикету до різних ситуацій ділової поведінки.

7.3. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності. Особистість керівника та співробітника. Психологія підпорядкування. Особливості психологічних процесів, станів та якостей. Когнітивна та емоційна діяльність в управлінні. Вплив обмеженої раціональності на прийняття управлінських рішень. Вплив гендерних та вікових відмінностей на управління організацією. Психологічні перепони та засоби їх подолання. Групові ефекти та феномени. Методи управління груповими процесами. Методи забезпечення сумісності та формування команди. Конфлікти та методи їх подолання.

Змістовий модуль 2. Методи та засоби здійснення управлінських функцій

Тема 8. Стратегічне планування та місія організації

8.1. Стратегічне планування в організації. Поняття плану, планування, стратегії та стратегічного управління. Значення стратегічного планування. Місія організації. Правила формулювання місії. Стратегічні цілі. Ієрархія цілей організації. Типи стратегічного планування. Фактори зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

8.2. Етапи стратегічного планування. Види стратегій. Поняття стратегічного набору. Зміст етапів стратегічного планування. Формулювання стратегічних альтернатив. Чинники, що обумовлюють ефективність стратегічного планування.

8.3. Методи стратегічного прогнозування та планування. Аналітичні методи стратегічного прогнозування. Кількісні та експертні методи визначення стратегічних перспектив. *Методи та інструменти стратегічного планування.* Інструменти стратегічного планування: матриця «Продукт-Ринок», матриця БКГ.

Тема 9. Планування діяльності в організації

9.1. Загальні підходи до планування в організації. Значення, зміст та структура плану в організації. Типові вимоги до складання та оформлення. Класифікації організаційних планів. Види оперативного та тактичного планування.

9.2. Визначення цілей у плануванні. Вимоги до формулювання цілей. Інструменти постановки цілей: «Дерево цілей»; SMART; SMARTERS. Критерії добре сформульованого результату. Декомпозиція цілей. Перевірка цілей на екологічність.

9.3. Методи та принципи планування. Методи та інструменти оцінки зовнішнього середовища. Методи моделювання стану керованої системи. Методи перевірки планів.

Тема 10. Організація як функція управління

10.1. Організація як елемент циклу управління. Завдання організації. Організаційні процеси. Організаційна структура. Параметри організаційної структури.

10.2. Типи організаційних структур. «Жорсткі» та «гнучкі» структури. Лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, штабна, матрична структури. Переваги та недоліки організаційних структур. Принципи та критерії вибору типу організаційної структури.

10.3. Формування організаційної структури. Методи формування організаційних структур. Департаменталізація та спеціалізація. Норми управління. Показники керованості. Розподіл повноважень та делегування. Правила делегування повноважень. Опір змінам в організації.

Тема 11. Мотивація трудової діяльності

11.1. Мотивація як функція управління. Мотивація та мотиваційні категорії. Джерела трудової активності. Роль мотивації в структурі діяльності. Мотиваційний цикл та мотиваційний процес.

11.2. Теорії мотивації. Змістовні теорії мотивації та їх фактори: теорії «Х» та «У» Д. МакГрегора, теорія мотивації А. Маслоу, теорія набутих потреб Д. МакКлелланда, теорія двох факторів мотивації Ф. Герцберга. Процесуальні теорії мотивації та їх фактори: теорія справедливості С. Адамса, теорія очікувань В. Врума, теорія мотивації Портера-Лоулера, теорія характеристик роботи Д. Олдхема та Дж. Хакмана.

11.3. Методи та інструменти мотивації. Методи оцінки мотивації. Правила мотивації. Принципи мотивації. Мотиваційні інструменти підтримки діяльності та інструменти покарання. Управління емоціями та емоційний інтелект у виборі мотиваційних засобів. Прийоми мотивації та самомотивації.

Тема 12. Види та методи контролю

12.1. Поняття та сутність контролю. Об'єкти контролю. Цілі та завдання контролю. Контрольні точки. Суб'єкти контролю. Етапи управлінського контролю. Критерії, еталони та стандарти контролю.

12.2. Види, етапи та інструменти контролю. Призначення контролю. Класифікація видів контролю. Попередній, поточний та заключний контроль. Фінансовий, операційний, зовнішній та внутрішній контроль.

12.3. Контроль організаційної поведінки. Принципи контролю. Методи оцінки діяльності та досягнень працівника. Прямий та непрямий управлінський контроль. Засоби корекції організаційної поведінки. Концепція управління за відхиленнями.

Тема 13. Лідерство в організації

13.1. Сутність та природа лідерства. Влада та вплив в організації. Джерела влади. Форми влади. Лідерство як особистісна здатність та груповий феномен.

13.2. Концепції лідерства. Підхід особистісних якостей. Поведінковий підхід. Концепція Р. Блейка та Д. Моутон. Харизматичне лідерство. Поняття харизми. Методи досягнення харизматичного впливу. Концепції ситуаційного лідерства. Концепція Ф. Фідлера, концепція П. Херсі та К. Бланшара. Концепція В. Врума, Ф. Йеттона та А. Яго. Емоційне лідерство: підхід Д. Гоулмена та П. Саловея.

13.3. Методи та інструменти лідерства. Види психологічного впливу: переконання, самопросування, навіювання, формування прихильності. Вплив та контрвплив.

Тема 14. Ефективність управління

14.1. Ефективність діяльності організації. Види ефективності. Організаційна, економічна та соціальна ефективність. Підходи до визначення ефективності. Підходи до оцінювання ефективності. Ефективність як економічність, результативність та доцільність. Ефективність управлінських рішень.

14.2. Підходи до оцінки ефективності. Методи та показники ефективності при цільовому підході. Ресурсний підхід: характеристики ефективності. Процесний підхід: оцінка внутрішньої активності організації та її економічності.

14.3. Оцінка ефективності управління. Критерії ефективності управлінської діяльності. Напрями підвищення ефективності управління. Індивідуальна ефективність та розвиток менеджера.

Методи навчання та викладання

Для успішного оволодіння матеріалом навчальної дисципліни в навчальному процесі використовуються:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний (лекції).
2. Репродуктивний метод (практичні завдання та завдання самостійної роботи).
3. Метод проблемного викладу (лекції 1, 3, 6).
4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод.
5. Дослідницький метод (практикум-експеримент за темами 3, 4, 7, 10, 11).

У вивченні теоретичного матеріалу застосовуються: проблемні лекції, дискусії, бесіди, презентації.

Оволодіння практичними вміннями та навичками відбувається шляхом застосування експериментальних та дослідницьких методів, роботи в малих групах, кейс-стаді, інтроспективної рефлексії, індивідуальних проектів, тренінгів.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни "Менеджмент" здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять та перевірки виконання завдань самостійної роботи, і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума балів – 68);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму з урахуванням результатів поточного контролю, та який має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Максимально можлива кількість балів за видами та формами робіт:

Робота на лекції – 6 балів;

Виконання тестів за лекційним матеріалом – 18;

Виконання практичних завдань – 20;

Виконання завдань самостійної роботи – 18;

Підготовка есе – 6;

Колоквиум – 32.

Не отримані бали за основними видами робіт студенту може бути компенсовано балами за написання та опублікування наукової статті – до 20 балів.

Модульний контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі розрахунку отриманої студентом суми балів за результатами поточної успішності та виконання модульної контрольної роботи, що виконуються двічі на семестр. Максимальна сума балів, яку студент може отримати за умови успішного виконання модульної контрольної роботи – 16 балів за кожну.

Завдання контрольної роботи складається з 20 тестових завдань різного типу та 3 практичних ситуацій (стереотипного, діагностичного та евристичного завдань), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента та рівень його компетентності з навчальної дисципліни. Розподіл максимально можливих балів між завданнями в модульній контрольній роботі наступний:

- тестові завдання – 8 балів;
- стереотипне завдання – 1,5 бали;
- діагностичне завдання – 2,5 бали;
- евристичне завдання – 4 бали.

Умовою отримання заліку з дисципліни є виконання студентом у відповідні терміни передбачених видів аудиторної та індивідуальної навчальної роботи та сума балів за їх своєчасне представлення не менше 60-ти.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми контролю	max. бал	
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Управлінські процеси в організації			52	
Тема 1	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 1. Поняття та сутність менеджменту	Оцінка активності Тестові завдання	0,5 1,5
	Практичне заняття	Модерація: "Фактори успішності в менеджменті"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання 1 «Ідеальний менеджер»	Есе	6

Тема 2	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 2. Розвиток науки управління	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Практикум: Підходи та школи управління	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання 2 «Наукові школи менеджменту»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 3	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 3. Організація як об'єкт управління	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Кейс-стади: Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання 3 «Системний аналіз організації»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 4, 5	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 4. Методи прийняття управлінських рішень Тема 5. Методи обґрунтування управлінських рішень	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Практикум: "Алгоритм раціонального управлінського рішення"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання: «Ключові аспекти бізнесу»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 6	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 6. Комунікація як процес у менеджменті	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Тренінг: "Навички управлінської комунікації".	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання: Завдання 5 «Стратегія і тактика комунікації»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 7	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 7. Психологія, етика та культура менеджменту	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
Практичне заняття	Колоквіум за темами 1-6	Колоквіум	16	

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Методи та засоби здійснення управлінських функцій			48	
Тема 8,9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 8. Стратегічне планування та місія організації.	Оцінка активності	0,5
		Тема 9. Планування діяльності в організації	Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Практикум: "Планування діяльності в організації"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу теми. Завдання 7 «Формулювання цілей»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 10	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 10. Організація як функція управління	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Кейс-стади: "Оптимізація структури організації"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу за темою. Завдання 9 «Делегування повноважень»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 11	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 11. Мотивація трудової діяльності	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Практикум: "Мотиваційне інтерв'ю"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу за темою. Завдання 10 «Аналіз особистих мотивів»	Оцінка результатів робіт	2	
Тема 12	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 12. Види та методи контролю	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Тренінг-практикум: "Контроль процесів"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Завдання для самостійного опрацювання	Опрацювання матеріалу за темою. Завдання: «Делегування повноважень»	Оцінка результатів робіт	2	

Тема 13	Лекція	Тема 13. Лідерство в організації.	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Кейс-стади: "Концепції лідерства"	Практична перевірка	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Завдання для самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Завдання 11 «Оцінка стилю лідерської поведінки» (кейс)	Звіт з виконання завдання	2
Тема 14	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Тема 14. Ефективність управління	Оцінка активності	0,5
			Тестові завдання	1,5
	Практичне заняття	Колоквіум за модулем 2	Колоквіум	16

Рекомендована література

Основна

1. Менеджмент : конспект лекцій / укл. В. В. Ушкальов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 160 с.

2. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» всіх форм навчання / укл. М. В. Афанасьєв, В. І. Отенко, І. Я. Іпполітова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 76 с.

Додаткова

3. Афанасьєв М. В. Основи менеджменту : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М. В. Афанасьєв, Л. Г. Шемаєва, В. С. Верлока ; за ред. проф. М. В. Афанасьєва. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 484 с.

4. Бланшар К. Новый одномоментный менеджер / К. Бланшар, С. Джонсон. – Москва : Попурри, 2015. – 112 с.

5. Виханский О. С. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 6-е изд., перераб. и доп. – Москва : Магистр ; НИЦ ИНФРА-М, 2017. – 656 с.

6. Друкер П. Ф. Менеджмент / П. Ф. Друкер, Д. А. Макьярелло ; пер. с англ. – Москва : ООО «И.Д. Вильямс», 2010. – 704 с.

7. Кочнев А. Как найти миссию компании / А. Кочнев, М. Ступакова. – Москва : Литео, 2016. – 110 с.

8. Кузнецов Ю. В. Теория организации / Ю. В. Кузнецов, Е. В. Мелякова. – Москва : Юрайт, 2015. – 365 с.

9. Макаров В. М. Менеджмент. Стандарт третьего поколения : учеб. пособ. / В. М. Макаров, Г. В. Попова. – Санкт-Петербург : Питер, 2011. – 256 с.

10. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури – 3-е изд. – М. : Диалектика-Вильямс, 2013. – 672 с.

11. Минцберг Г. Менеджмент: природа и структура организаций глазами гуру / Г. Минцберг ; пер. с англ. О. И. Медведь. – Москва : Эксмо, 2009. – 463 с.

12. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій : навч. посібн. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 560 с.

13. Окорський В. П. Основи менеджменту : навч. посібн. / В. П. Окорський. – Рівне : НУВГП, 2009. – 400 с.

14. Петровский А. Б. Теория принятия решений : учебник для студ. высш. учеб. заведений / А. Б. Петровский – Москва : Изд. центр «Академия», 2009. – 400 с.
15. Питерс Т. WOW-факторы: пора потрясти воображение людей! / Т. Питерс ; [пер. с англ. Л. Веригина]. – Москва : Эксмо, 2011. – 496 с.
16. Фридман А. Вы или хаос. Профессиональное планирование для регулярного менеджмента / А. Фридман. – Москва : Добрая книга, 2016. – 480 с.
17. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій : навч. посібн. / Л. Г. Шморгун. – Київ : Знання, 2010. – 587 с.

Інформаційні ресурси

18. Менеджмент. Інформаційне забезпечення курсу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=271>.
19. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>.
20. Пьюселик Ф. О том, чем отличается менеджмент по-украински от системы менеджмента, присущей открытому рынку / Ф. Пьюселик // Официальный сайт Pucelik Consulting Group. – Режим доступа : <http://www.frankpucelik.com.ua/?pages=90>